

Rzepiński, Witold

Małe i średnie przedsiębiorstwa w aktywizacji obszarów wiejskich na Kurpiowszczyźnie

Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego 22, 125-141

2008

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

*Witold Rzepiński**

MAŁE I ŚREDNIE PRZEDSIĘBIORSTWA W AKTYWIZACJI OBSZARÓW WIEJSKICH NA KURPIOWSZCZYŹNIE

Wstęp

Ogólna liczba przedmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON na koniec 2006 roku wynosiła 3 363 tys. z czego ponad 3 497 tys. to przedsiębiorstwa prywatne. Jednocześnie odnotowano dalszy rozwój przedsiębiorstw w Polsce, bowiem prawie 300 tys. przedmiotów rozpoczęło działalność gospodarczą, co stanowi wzrost około 36 tys. do roku poprzedniego. Liczba podmiotów gospodarczych w latach 1996 – 2006 wzrosła ogółem o 50,79%, zaś liczba prywatnych podmiotów gospodarczych wzrosła z 2,256 mln do 3,478 mln tj. o 48,4%. (GUS)

Jednak nie wszystkie podmioty zarejestrowane w systemie REGON są aktywne. W 2005 roku 46,1% przedsiębiorstw było aktywnych. Likwidacji ulegają zazwyczaj przedsiębiorstwa mikro i małe, natomiast wzrasta liczba dużych przedsiębiorstw z 2754 w 2004r. do 2835 w 2005r. Świadczy to o rozwoju średnich przedsiębiorstw, które zwią-

* dr inż nauk rolniczych, członek Prezydium Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego, Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie, nauczyciel akademicki w Wyższej Szkole Agrobiznesu w Łomży.

szają zatrudnienie. Struktura sektora przedsiębiorstw wg. klas wielkość w 2005r. wynosiła (GUS):

Przedsiębiorstwa:

- mikro - 96,32%
- małe - 2,66%
- średnie - 0,85%
- duże - 0,17%

W sektorze MSP w roku 2005r. pracowało 3,522 mln osób, co stanowiło 60,5% przeciętnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw. Zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wg. klas wielkości w 2005 roku wynosiło (GUS):

Przedsiębiorstwa:

- mikro - 20,9%
- małe - 15,2%
- średnie - 24,4%
- duże - 39,5%

Większość mikroprzedsiębiorstw to jednoosobowe przedsiębiorstwa nie zatrudniające pracowników. Z informacji Ministerstwa Gospodarki wynika, że takich podmiotów jest ok. 60%.

Udział sektora publicznego w roku 2005 w strukturze podmiotów małych w województwie mazowieckim wynosiła 2,5%, zaś wśród firm średnich (zatrudniających 50 do 249 osób) ok. 35%. Sektor publiczny najliczniej reprezentowany jest w sekcjach: edukacja – 40,7%, obsługa nieruchomości i firm – 30,6%, ochrona zdrowia i pomoc społeczna – 6,9%. W strukturze branżowej MSP woj. mazowieckiego najbliższej reprezentowane są sekcje: handel i naprawy – 3,42%, obsługa nieruchomości i firm – 17,9%, przetwórstwo przemysłowe – 10,7%, budownictwo – 9,9%. Z analizy danych jakie podaje GUS w zakresie struktury terytorialnej REGON wynika, że ilość podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminach wynosi około :

- miejska – 72%
- wiejska – 16%
- miejsko/wiejska – 12%

Badania i dyskusja

Badaniami objęto podmioty gospodarki narodowej sektora publicznego i prywatnego na terenie powiatu ostrołęckiego i miasta Ostrołęki w latach 1995 – 2006. Podjęto próbę określenia poziomu wzrostu ilości podmiotów na analizowanym terenie. Zwiększenie ilości podmiotów gospodarczych na terenach wiejskich świadczy o wzroście świadomości, rozwoju przedsiębiorczości rodzin wiejskich oraz aktywizacji tych terenów.

Celem niniejszej pracy jest określenie poziomu wzrostu ilości aktywnych podmiotów gospodarczych na terenach wiejskich. Niniejsza praca powstała w oparciu o analizę materiałów Głównego Urzędu Statystycznego zamieszczonych Banku Danych Regionalnych, Strategię Rozwoju Społeczno-Gospodarczego powiatu Ostrołęckiego, „Rzeczpospolita” dodatek Ekonomia i Rynek. Poziom wzrostu ilości podmiotów gospodarczych na terenie powiatu ostrołęckiego w latach 1995 – 2006 przedstawia tabela nr 1. W roku 1995 zarejestrowanych było 1588 podmiotów, zaś w 2006 roku – 4078 co oznacza wzrost o 256%. Odpowiednio odnotowano także wzrost w sektorze prywatnym, który wzrósł z 1425 do 3804 podmiotów co oznacza wzrost o 267%. W sektorze osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą odnotowano wzrost na podobnym poziomie z 1256 podmiotów w 1995 roku do 3339 w 2006 roku tj. 266%.

Dominującym sektorem podmiotów gospodarki narodowej w powiecie ostrołęckim jest sektor prywatny, którego udział w 1995 roku wynosił 89,7%, zaś w 2006 roku 93,3% - najczęściej osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Bardzo pozytywnym zjawiskiem jest tworzenie nowych stowarzyszeń i organizacji społecznych. W roku 1995 było ich 10, zaś w roku 2006 liczba ich wzrosła do 136. Świadczy to o dużej aktywności społeczeństwa obszarów wiejskich, a także szukania możliwości wykorzystania środków finansowych pochodzących ze wsparcia Unii Europejskiej, szczególnie po 2004 roku. Pewien niepokój wzbudza zmniejszenie się liczby spółdzielni, bowiem odnotowano dość duże zmniejszenie ich liczebności z 27 w 1995r. do 20 spółdzielni w 2006r.

Podobnie jak wynika z tabeli 1. na terenie miasta Ostrołęka w 2006 roku było 5684 podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON, gdzie 5540 podmiotów to sektor prywatny tzn. 97,5%. Porównując potencjał zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie powiatu ostrołęckiego i miasta Ostrołęki, należy stwierdzić, że znacznie więcej w roku 2006 było zarejestrowanych podmiotów w Ostrołęce - 58,2%, zaś teren powiatu ostrołęckiego - 41,8%. Zdecydowana większość zarejestrowanych podmiotów z terenu powiatu ostrołęckiego i miasta Ostrołęki zaliczona została do grupy mikroprzedsiębiorstw (0 – 9 zatrudnionych) przekracza 96%. W latach 2002 – 2006 odnotowano wzrost ilości podmiotów w grupie małych przedsiębiorstw z 124 do 149. Na terenie powiatu ostrołęckiego istnieje jedno przedsiębiorstwo, która zatrudnia około 1000 osób. Jest to firma JBB krajowy potentat w produkcji wędlin.

Analizując strukturę prowadzonych działalności gospodarczej na terenie poszczególnych gmin powiatu ostrołęckiego według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), należy stwierdzić, że istnieje pewne zróżnicowanie w branżach prowadzonych działalności (tabele nr. od 3 do 12). Wynika to ze specyfiki gminy, jej położenia, a także z poziomu rozwoju rolnictwa na tamtym terenie. We wszystkich gminach najliczniej reprezentowaną branżą jest handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego. Dalej dość licznie reprezentowane są takie branże jak:

- przetwórstwo przemysłowe
- budownictwo
- rolnictwo
- łowiectwo i leśnictwo
- edukacja

Obserwując działalność podmiotów gospodarczych uczestniczących w grze rynkowej zarejestrowanych na terenie powiatu ostrołęckiego można zaryzykować stwierdzeniem, że wysycenie ich jest znaczne, nie należy spodziewać się lawinowego wzrostu ilościowego podmiotów. Wydaje się, że nastąpi etap ich rozwoju i przebranżowienia, co umożliwią działania określone przez Strategię Lizbońską i gospodarkę innowacyjną. Pewne ograniczenia wynikające z wymogów konsumenten-

tów ich bezpieczeństwa narzucają niektóre licencje i certyfikaty oraz wynikające z tego procedury. Jednak należy pamiętać, że takie procedury istniały już znacznie wcześniej w Polsce. Kodeksy dobrych praktyk istniały i były mocno przestrzegane na początku ubiegłego wieku przez cechy rzemieślników. Były to jednak organizacje dość hermetyczne, zamknięte, dzisiaj w dobie globalizacji nie do zaakceptowania.

Wydaje się, że podmioty gospodarcze, które stawiają na rozwój oraz innowacyjną gospodarkę będą swoją działalność organizowały w klastrach – nie utracą one własnej tożsamości, a oddziaływanie na rynek będzie skuteczniejsze. Mniejsze firmy, szczególnie osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, muszą nieustannie obserwować rynek i podejmować szybkie decyzje. Mogą niepokoić takie stwierdzenia, że mały biznes przegrywa, bowiem duże firmy coraz szybciej wypłukują rynek z najlepszych pracowników. „Rzeczpospolita” 24.10.2007. Autorka badań „konkurencyjność małych i średnich firm 2007” Małgorzata Starczewska-Krzysztozek stwierdza, że „małe firmy” stawiają na przetrwanie a nie na rozwój „Rzeczpospolita” 25.10.2007.

Morawski I. w „Rzeczpospolita” z 18.10.2007 stwierdza, że szczyt koniunktury gospodarczej Polska ma już za sobą, ponieważ coraz więcej firm sygnalizuje spadek zamówień, dlatego mniej optymizmu w biznesie. Wreszcie zdaniem „Rzeczpospolitej” 17.10.2007 – „Mniej inwestycji w gminach” – wynika z większego zadłużenia i deficytu samorządów, zatem mniej zleceń dla lokalnych firm.

Wnioski:

1. Wzrost ilości podmiotów gospodarczych zależy od zapotrzebowania rynku na jakim działają oraz przedsiębiorczości ludzi zamieszkałych na tym terenie.
2. Udział sektora prywatnego zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON jest znaczący i wynosił w 1995 roku – 89,7%, a w 2006 roku – 93,3%
3. Rozwój lokalnych podmiotów gospodarczych jest zależny od działań jakie podejmują samorządy

Tabela nr 1

Podmioty gospodarki narodowej na terenie powiatu ostrołęckiego i miasta Ostrołęki w latach 1995 - 2006

	Miasto Ostrołęka	Powiat Ostrołęcki					
	2006	2006	2005	2004	2003	2002	1995
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WG SEKTORÓW WŁASNOŚCIOWYCH							
Ogółem							
ogółem	5 684	4 078	4 119	4 004	4 088	3 888	1 588
Sektor publiczny							
podmioty gospodarki narodowej ogółem	144	274	271	261	252	238	163
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	121	248	245	238	230	216	48
przedsiębiorstwa państwowe	2	0	0	0	0	0	2
spółki handlowe	14	2	2	2	2	2	1
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0	1	1	0	0	0	0
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	1	1	1	1	1	1	1
Sektor prywatny							
podmioty gospodarki narodowej ogółem	5 540	3 804	3 848	3 743	3 836	3 650	1 425
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	4 424	3 339	3 414	3 326	3 437	3 279	1 256
spółki handlowe	288	69	64	62	60	59	21
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	24	4	3	3	3	3	1
spółdzielnie	93	20	19	19	19	19	27
fundacje	3	1	1	1	1	1	0

Źródło: GUS – Bank Danych Regionalnych

Tabela nr 2

Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości na terenie powiatu ostrołęckiego i miasta Ostrołęki w latach 2002 – 2006.

	Miasto Ostrołęka	Powiat Ostrołęcki				
	2006	2006	2005	2004	2003	2002
ogółem	5 684	4 078	4 119	4 004	4 088	3 888
0 - 9	5 488	3 918	3 959	3 851	3 941	3 753
10 - 49	140	149	149	142	135	124
50 - 249	49	10	10	11	12	11
250 - 999	4	1	1	0	0	0
1000 i więcej	3	0	0	0	0	0

Źródło: GUS – Bank Danych Regionalnych

Tabela nr 3

Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy Baranowo w latach 2003 – 2005

Struktura prowadzonej działalności gospodarczej w gminie Baranowo			
WYSZCZEGÓLNIENIE WG PKD	2003	2004	2005
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	40	27	33
Przetwórstwo przemysłowe	34	32	33
Budownictwo	22	19	17
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	67	73	68
Hotele i restauracje	8	7	8
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	8	9	10
Pośrednictwo finansowe	5	3	4
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	11	10	11
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	6	6	6
Edukacja	14	18	18
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	5	6	4
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	14	15	15
OGÓLEM	234	225	227

Źródło: GUS – Bank Danych Regionalnych

Do największych podmiotów gospodarczych w gminie należą przedsiębiorstwa zajmujące się branżą rolno – spożywczą, a są to:

- 1) Spółdzielnia Mleczarska „Kurpie” w Baranowie (branża rolno-spożywcza)
- 2) Zakład Mleczarski Hochland w Baranowie (branża rolno-spożywcza).

Tabela nr 4

Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy Czarnia w latach 2003 – 2005

Struktura prowadzonej działalności gospodarczej w gminie Czarnia

WYSZCZEGÓLNIENIE WG PKD	2003	2004	2005
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	13	10	11
Przetwórstwo przemysłowe	10	11	8
Budownictwo	24	19	24
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	39	33	31
Hotele i restauracje	0	1	0
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	14	14	13
Pośrednictwo finansowe	3	3	4
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	3	3	3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	6	6	6
Edukacja	8	8	8
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	3	3	3
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	4	4	4
OGÓLEM	127	115	115

Zródło: GUS – Bank Danych Regionalnych

Tabela nr 5

Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy Czerwin w latach 2003 – 2005

Struktura prowadzonej działalności gospodarczej w gminie Czerwin

WYSZCZEGÓLNIENIE WG PKD	2003	2004	2005
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	30	20	24
Przetwórstwo przemysłowe	22	22	27
Budownictwo	25	24	21
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	61	63	62
Hotele i restauracje	4	4	4
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	30	25	22
Pośrednictwo finansowe	7	8	8
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	8	6	9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	12	13	13
Edukacja	18	20	21
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	6	6	6
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	8	9	9
Inne	2	2	2
OGÓLEM	233	222	228

Źródło: GIS – Bank Danych Regionalnych

Tabela nr 6

Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy Łyse w latach 2003 – 2005

Struktura prowadzonej działalności gospodarczej w gminie Łyse

WYSZCZEGÓLNIENIE WG PKD	2003	2004	2005
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	33	22	22
Przetwórstwo przemysłowe	27	27	28
Budownictwo	37	30	36
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	124	117	124
Hotele i restauracje	7	7	7
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	10	11	11
Pośrednictwo finansowe	6	7	7
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	11	9	8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	5	5	5
Edukacja	25	26	28
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	7	7	7
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	22	25	26
OGÓLEM	314	293	309

Źródło: GUS – Bank Danych Regionalnych

Do największych podmiotów gospodarczych i zatrudniających najwięcej osób w gminie Łyse należą następujące przedsiębiorstwa:

- 1) Zakłady Przetwórstwa Mięsnego „JBB” Import - Eksport – branża spożywcza
- 2) Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe – branża drzewna
- 3) „STALMAR” – branża metalowa, paliwa, transport.

Tabela nr 7

Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy Goworowo w latach 2003 – 2005

Struktura prowadzonej działalności gospodarczej w gminie Goworowo			
WYSZCZEGÓLNIENIE WG PKD	2003	2004	2005
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	51	49	43
Przetwórstwo przemysłowe	42	42	43
Budownictwo	39	36	38
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	133	128	124
Hotele i restauracje	4	5	6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	30	27	30
Pośrednictwo finansowe	16	12	11
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	15	14	14
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	9	10	14
Edukacja	16	19	21
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	9	8	10
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	24	24	21
Inne	0	0	0
OGÓLEM	388	374	375

Źródło: GUS – Bank Danych Regionalnych

Do największych podmiotów gospodarczych w gminie należą przedsiębiorstwa zajmujące się między innymi branżą transportową, produkcją pieczywa jak i wędlin, handlem oraz hodowlą bydła i ryb, a są to:

- 1) Zakład Masarski „CYNADERKA” w Goworowie - produkcja wędlin,
- 2) PHU „BURSZTYN” - sprzedaż mat. budowlanych i rolnych, usługi transportowe,
- 3) Gospodarstwo Rolno-Rybackie w PGR Ponikiew Mała – hodowla bydła i ryb,
- 4) PHUP „PRADOX” w Goworowie – przewóz osób,
- 5) Piekarnia,
- 6) Cukiernia – Piekarnia w Goworowie,
- 7) Usługi transportowe w Goworowie,
- 8) Usługi transportowe w Goworowie,
- 9) Usługi tartaczne w Pokrzywnicy,
- 10) Lecznicza zwierząt w Goworowie,

Tabela nr 8

Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy Kadzidło w latach 2003 – 2005

Struktura prowadzonej działalności gospodarczej w gminie Kadzidło			
WYSZCZEGÓLNIENIE WG PKD	2003	2004	2005
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	44	51	56
Przetwórstwo przemysłowe	59	62	85
Budownictwo	90	90	94
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	222	214	227
Hotele i restauracje	10	7	10
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	27	26	26
Pośrednictwo finansowe	17	16	15
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	61	51	38
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	10	10	9
Edukacja	26	31	32
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	10	10	11
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	30	32	32
Inne	1	1	1
OGÓLEM	607	601	636

Zródło: GUS – Bank Danych Regionalnych

Do największych podmiotów gospodarczych w gminie Kadzidło należą następujące przedsiębiorstwa:

- „SIZER” Produkcja armatury domowej – Kadzidło,
- „STACON” Usługi budowlane – Kadzidło,
- „Zakład produkcyjny Karaska”,
- „TOMHEN S.C.” – Kadzidło,
- „Wulkanizacja” – Kadzidło,
- „Auto – Usługi” – Kadzidło,
- „Stacja Kontroli Pojazdów” – Kadzidło,
- Przedsiębiorstwo – Handlowo – Budowlano – Montażowe – „SEK-POL” – Kadzidło,
- „Usługi – Transportowo – Przewozowe” – Jazgarka,
- Przedsiębiorstwo Handlowo – Budowlano – Transportowe „Transdrog” – Dylewo,
- „Naprawy i Konserwacja Maszyn Rolniczych” – Kadzidło.

Tabela nr 9

Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy Kadzidło w latach 2003 – 2005

Struktura prowadzonej działalności gospodarczej w gminie Leślis

WYSZCZEGÓLNIENIE WG PKD	2003	2004	2005
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	26	24	22
Przetwórstwo przemysłowe	21	21	28
Budownictwo	69	65	61
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	137	137	132
Hotele i restauracje	10	6	5
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	41	33	31
Pośrednictwo finansowe	10	8	9
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	23	22	20
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	5	5	5
Edukacja	18	20	25
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	6	6	6
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	15	12	11
Inne	0	0	0
OGÓLEM	381	359	355

Źródło: GUS – Bank Danych Regionalnych

Do największych podmiotów gospodarczych w gminie należą przedsiębiorstwa zajmujące się między innymi branżą transportową, produkcją pieczywa, wyrobów z drutu, wyrobów tartacznych, a są to:

- 4) Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "MAR - POL - "
- 5) Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe - "Piekarnia Józefa"
- 6) Zakład Produkcyjno- Transportowy, Usługowo – Handlowy - „ROL-MET-BUD
- 7) Zakład Przemysłu Drzewnego
- 8) Przedsiębiorstwo Produkcyjno –Handlowo – Usługowo – Transportowe – „TRANS-TAR"
- 9) Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe „DROMA"
- 10) „DREWNOMEX" – Zakład Drzewny
- 11) Usługi Transportowo – Handlowe
- 12) Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe – „NIECIECKI"
- 13) Działalność Handlowa - Surowce Wtórne
- 14) Runo Kurpiowskie – Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe

Tabela nr 10

Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy Olszewo – Borki
w latach 2003 – 2005

Struktura prowadzonej działalności gospodarczej w gminie Olszewo - Borki

WYSZCZEGÓLNIENIE WG PKD	2003	2004	2005
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	42	37	43
Przetwórstwo przemysłowe	85	81	80
Budownictwo	63	61	63
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	209	211	212
Hotele i restauracje	12	13	14
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	55	61	69
Pośrednictwo finansowe	21	19	21
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	33	34	38
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	9	9	9
Edukacja	15	19	19
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	11	11	17
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	24	24	27
OGÓLEM	579	580	612

Zródło: GUS – Bank Danych Regionalnych

Gmina Olszewo-Borki, jako gmina o charakterze typowo rolniczym, nie posiada na swoim terytorium zbyt wielu zakładów produkcyjnych. Największym zakładem zatrudniającym od 140 do 150 osób jest Zakład Przetwórstwa Mięsnego w Nowej Wsi. Drugim, co do liczby zatrudnionych pracowników jest Drukarnia A-Z Color zlokalizowana w miejscowości Antonie. Firma zatrudnia ponad 50 pracowników i rozwija się bardzo prężnie.

Znaczną grupę stanowią zakłady produkujące i handlujące materiałami dla budownictwa, wykańczania i wyposażania mieszkań. Należą do nich takie firmy jak: SILIKATY Ostrołęka Sp. z o.o. z/s w Grabowie, OSTBRUK s.c. Kruki 2A WAR-POL s.j. w Olszewie-Borkach, ul. Warszawska, NIEGOCIN-PREFABET Grabowo.

Produkcyjną firmą jest także OSTBRUK s.c. zatrudniający od 10 do 16 osób. Firma produkuje różnokolorową kostkę brukową oraz inne wyroby z betonu.

Tabela nr 11

Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy Rzekuń w latach 2003 – 2005

Struktura prowadzonej działalności gospodarczej w gminie Rzekuń			
WYSZCZEGÓLNIENIE WG PKD	2003	2004	2005
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	27	30	35
Przetwórstwo przemysłowe	48	46	46
Budownictwo	58	56	57
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	191	204	209
Hotele i restauracje	13	12	13
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	39	38	44
Pośrednictwo finansowe	14	15	19
Obsługa nieruchomości, wynajm i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	36	39	45
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	8	8	8
Edukacja	11	11	13
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	17	23	24
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	28	29	25
Inne	1	1	1
OGÓLEM	491	512	539

Źródło: GUS – Bank Danych Regionalnych

Do największych podmiotów gospodarczych na terenie gminy Rzekuń należą:

- Zakład Handlowo-Usługowy „Nasz Dom”
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „LASTMAR” S.C.
- Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „AGROMASZ”
- Przedsiębiorstwo Budowlano-Montażowe „TAGS”
- Zalewski Jan „ELEKTRO-SERWIS”
- Firma Handlowa „HURT-DETAL” Materiały Budowlanego
- Zakład Usług Komunalnych – Wiesław Kisiel
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „TRUSMO”
- Firma „TARGOR-TRUCK”
- PPH „BENZOL-GAZ”
- Zakłady Mięsne „Pekpol”
- JM Polska-Hurtownia EUROCASH
- SPS HANDEL, BOS S.A., WASPOL, MADROPOL.

Tabela nr 12

Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy Troszyn w latach 2003 – 2005

Struktura prowadzonej działalności gospodarczej w gminie Troszyn			
WYSZCZEGÓLNIENIE WG PKD	2003	2004	2005
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	12	15	16
Przetwórstwo przemysłowe	18	19	21
Budownictwo	22	24	23
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	70	63	57
Hotele i restauracje	0	0	0
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	14	11	11
Pośrednictwo finansowe	9	7	8
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	13	13	12
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	11	12	12
Edukacja	10	11	13
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	6	7	7
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	12	12	12
Inne	2	2	2
OGÓLEM	199	196	194

Zródło: GUS – Bank Danych Regionalnych

Do największych podmiotów gospodarczych na terenie gminy Troszyn należą:

- 1) Kopalnie kruszywa - PHU „Pokrusz”; Polish Gravel Industry” Sp. z o.o.; „Beton – Stal” Sp. z o.o.
- 2) Tartaki – Usługi Tartaczne, R. Dobkowski; Handel i Usługi Tartaczne W.A. Gutowski
- 3) Produkcja i sprzedaż materiałów budowlanych – Kurp – Dach Sp. z o.o.
- 4) Piekarnie – „Rogalik” K. Bednarczyk; Piekarnia J. Rurka
- 5) Obrót zwierzętami i przetwórstwo – „TROS” S.C. J.Z. Choromański
- 6) Przetwórstwo mięsne – „Smak” Zakład Przetwórstwa Mięsnego
- 7) Produkcja mebli – „Top - Meble” Z. Raszkiewicz

ŹRÓDŁA

1. Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Regionalnych.
2. Morawski I. Rzeczpospolita 18.10.2007 r., 24.10.2007 r., dodatek Ekonomia i Rynek.
3. Rzeczpospolita , Mniej inwestycji w gminach. 17.10.2007 r.
4. Starczewska-Krzysztosek M. 2007. Konkurencyjność małych i średnich firm, Rzeczpospolita 25.10.2007 r.
5. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Ostrołęckiego, Ostrołęka 2006
6. Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 2005-2006, wydanie I, Polska Agencja Rozwoju i Przedsiębiorczości, Warszawa 2007.

SUMMARY

The elaboration contains the estimation of business operators' number increase in ostrołęcki powiat between 1995 and 2006. The analysis of most chosen trade categories and reasons of choice has been included. Business operators are mostly (90 %) represented by natural legal person who run business by his own.

Moreover, globalization process and innovative economy have been pointed out as an important factor in development or threat for business operators' activities.